

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 6. juuni 2024
(OR. en)

10345/24
PV CONS 27
COMPET 593
IND 283
MI 543
RECH 248
ESPACE 53

PROTOKOLLI KAVAND

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU

(konkurentsivõime (siseturg, tööstus, teadusuuringud ja kosmos))

23. ja 24. mai 2024

NELJAPÄEVAL, 23. MAIL 2024 TOIMUNUD ISTUNG

1. Päevakorra vastuvõtmine

Nõukogu võttis vastu dokumendis 9934/24 esitatud päevakorra.

Muu kui seadusandlik tegevus

KOSMOS

2. Euroopa kosmoseküsिमusi reguleeriv õigusakt: liidu kosmosetegevuse turvalisus, vastupidavus ja kestlikkus
Arvamuste vahetus 9370/24
3. Euroopa kosmosepoliitika – ettevalmistused kosmosenõukogu kohtumiseks 9344/24 + ADD 1
4. Järeldused Euroopa konkurentsivõime tugevdamise kohta kosmose kaudu
Arvamuste vahetus 9318/24

TEADUSUURINGUD

5. Määrus, mis käsitleb EuroHPC algatust idufirmade jaoks, et tugevdada Euroopa juhtrolli usaldusväärse tehisintellekti vallas (komisjoni esitatud õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikkel 188) 9700/24
Poliitiline kokkulepe (2) (C) (*)

Nõukogu jõudis eespool nimetatud dokumendi suhtes poliitilisele kokkuleppele.

6. Nõukogu soovitus, mis käsitleb teadusjulgeoleku suurendamist (komisjoni esitatud õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikkel 292 ja artikli 182 lõige 5) 9831/24
Vastuvõtmine (2) (C) (*) 9097/24 + 9097/1/24 REV 1 (en)

Nõukogu võttis eespool nimetatud dokumentides esitatud soovitusete teksti vastu.

7. Järeldused teadmiste väärindamise kohta 9330/1/24 REV 1
Heakskiitmine (2)

Nõukogu kiitis eespool nimetatud dokumendis esitatud järelduste teksti heaks.

8. **Järeldused programmi „Horisont 2020“ järelhindamise kohta** [2] 9329/1/24 REV 1
Heakskiitmine

Nõukogu kiitis eespool nimetatud dokumendis esitatud järelduste teksti heaks.

9. **Kõrgtehnoloogiliste materjalidega seotud teadusuuringud ja innovatsioon** [2] 9333/24
Poliitiline mõttevahetus

Nõukogus toimus poliitiline mõttevahetus.

Muud küsimused

Kosmos

10. a) Järgmise eesistujariigi tööprogramm
Teave Ungarilt
- b) Kosmose kasutamise kiirendamine Euroopas¹ 9485/24
Teave

Teadusuuringud

- c) Järgmise eesistujariigi tööprogramm
Teave Ungarilt

¹ Euroopa Kosmoseagentuuri (ESA) peadirektori ettekanne.

11. A-punktide heakskiitmine

- a) Muu kui seadusandliku tegevusega seonduv nimekiri** 9937/24

Nõukogu võttis vastu kõik eespool nimetatud dokumendis loetletud A-punktid, sealhulgas kõik vastuvõtmiseks esitatud keelelisi parandusi sisaldavad COR- ja REV-dokumendid.

- b) Seadusandliku tegevusega seonduv nimekiri** 9938/24
(avalik arutelu vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 16 lõikele 8)

Siseturg ja tööstus

Äriühingute kestlikkuselase hoolsuskohustuse direktiiv

Seadusandliku akti vastuvõtmine

heaks kiidetud COREPER I poolt 15. mail 2024

 9264/1/24 REV 1
+ ADD 1
PE-CONS 9/24
DRS

Nõukogu kiitis heaks Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoha ning kavandatud õigusakt võeti vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4, kusjuures Belgia, Bulgaaria, Tšehhi, Saksamaa, Eesti, Leedu, Ungari, Malta, Austria ja Slovakkia hoidusid hääletamisest (õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikli 50 lõige 1, artikli 50 lõike 2 punkt g ja artikkel 114).

Selle punktiga seotud avaldused on esitatud käesoleva dokumendi lisas.

Justiits- ja siseküsimused

Schengeni piirieskirju käsitleva määruse (EL) 2016/399 muutmine

Seadusandliku akti vastuvõtmine

heaks kiidetud COREPER II poolt 15. mail 2024

 9743/1/24 REV 1
+ ADD 1 REV 1
PE-CONS 40/24
+ **COR 1 (el)**
JAI

Nõukogu kiitis heaks Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoha ning kavandatud õigusakt võeti vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4, kusjuures Hispaania ja Sloveenia hoidusid hääletamisest (õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikli 77 lõike 2 punktid b ja e ja artikli 79 lõike 2 punkt c).

Selle punktiga seotud avaldused on esitatud käesoleva dokumendi lisas.

SISETURG JA TÖÖSTUS

Muu kui seadusandlik tegevus

12. Järeldused konkurentsivõimelise Euroopa tööstuse kohta, mis edendab meie rohelist, digitaalset ja vastupanuvõimelist tulevikku
Heakskiitmine 9893/24 + ADD 1
13. Järeldused, milles käsitletakse ühtset turgu kõigi hüvanguks
Heakskiitmine 9715/24
+ADD 1 REV 1
14. Järeldused, milles käsitletakse eriaruannet nr 28/2023: Riigihanked ELis – Konkurentsi vähenemine ehitustööde, kaupade ja teenuste hankelepingute sõlmimisel 2021. aastale eelnenud kümne aasta jooksul
Heakskiitmine 9963/24

Muud küsimused

15. a) **Biotehnoloogiat käsitlev teatis** [2] 9163/1/24 REV 1
Teave komisjonilt

Nõukogu võttis teadmiseks komisjoni esitatud teabe.

- b) **Ministrite deklaratsioon pärast D9 + kohtumist** [2] 9760/24
Teave Iirimaa delegatsioonilt

Nõukogu võttis teadmiseks Iirimaa delegatsiooni esitatud teabe.

- c) **Euroopa meetmepakett keemiatööstuse kestliku CO₂ - poliitika toetamiseks** [2] 10082/1/24 REV 1
Teave Prantsusmaa, Madalmaade, Iirimaa, Tšehhi, Hispaania, Slovakkia ja Rumeenia delegatsioonilt

Nõukogu võttis teadmiseks Prantsusmaa, Madalmaade, Iirimaa, Tšehhi, Hispaania, Slovakkia ja Rumeenia delegatsioonide esitatud teabe.

d) Euroopa tööstuse tugevdamine konkurentsivõime suurendamiseks

 10158/1/24 REV 1

Hispaania delegatsiooni poolt Portugali, Kreeka ja Hispaania delegatsiooni nimel esitatud teave

Nõukogu võttis teadmiseks teabe, mille Hispaania delegatsioon esitas Portugali, Kreeka ja Hispaania delegatsioonide nimel.

Seda küsimust käsitleti avalikul istungil.

e) Menetluses olevad seadusandlikud ettepanekud (avalik arutelu vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 16 lõikele 8)

i) Määrus, mis käsitleb mänguasjade ohutust ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/48/EÜ

12234/23 + ADD 1

ii) Määrus äritehingutes esinevate hilinevad maksete tõkestamise kohta

12976/23
+ 12976/1/23
REV 1 (en)

iii) Määrus, mis käsitleb sundlitsentsimist kriisiohje eesmärgil ja millega muudetakse määrust (EÜ) nr 816/2006

8901/23 + ADD 1

iv) Halduskoormuse 25-protsendilise vähendamise pakett

10157/24

Teave eesistujariigilt

Nõukogu võttis teadmiseks eesistujariigi esitatud teabe.

f) Vajadus kõrvaldada territoriaalsed tarnepiirangud ühtsel turul

 9757/24

Teave Madalmaade delegatsioonilt, keda toetasid Belgia, Horvaatia, Luksemburgi, Slovakkia, Taani ja Tšehhi delegatsioon

Nõukogu võttis teadmiseks teabe, mille esitas Madalmaade delegatsioon, keda toetasid Belgia, Horvaatia, Luksemburgi, Slovakkia, Taani ja Tšehhi delegatsioonid.

- g) Muud töötajate lähetamise deklaratsiooniga seotud tegevused (elektrooniline deklaratsioon)** 10061/24
10336/24
Teave Saksamaa, Tšehhi ja Leedu delegatsioonilt

Nõukogu võttis teadmiseks Saksamaa, Tšehhi, Leedu, Iirimaa, Poola, Kreeka, Sloveenia, Ungari ja Portugali delegatsioonide esitatud teabe.

- h) Euroopa ministrite deklaratsioon pürotehniliste toodete reguleerimise ja ühtlustamise kohta ühtsel turul** 10160/24
Teave Belgia, Madalmaade ja Luksemburgi delegatsioonilt

Nõukogu võttis teadmiseks Belgia, Madalmaade ja Luksemburgi delegatsioonide esitatud teabe.

- i) Teave USA ametiasutuste hiljutise otsuse kohta seose uute tollimaksudega Hiinast pärit impordi loetelus 10068/24
Teave Prantsusmaa delegatsioonilt
- j) Konkurentsipäev 10067/24
Teave eesistujariigilt
- k) Järgmise eesistujariigi tööprogramm
Teave Ungarilt

-
- 1** Esimene lugemine
- 2** Avalik mõttevahetus eesistujariigi ettepanekul (nõukogu kodukorra artikli 8 lõige 2)
- C** Komisjoni ettepanekul põhinev päevakorrapunkt
- (*) Punkt, mille kohta võidakse nõuda hääletamist

Avaldused dokumendis 9938/23 esitatud seadusandliku tegevusega seotud A-punktide juurde

A-punkti 1 juurde: **Äriühingute kestlikkuselase hoolsuskohustuse direktiiv**
Seadusandliku akti vastuvõtmine

EESTI, LEEDU JA SLOVAKKIA ÜHISAVALDUS

„Eesti, Leedu ja Slovakkia on kindlalt toetanud ja tervitanud direktiivi üldist eesmärki kaitsta inimõigusi ja keskkonda. Oleme kindlad, et ettevõtetel, eriti suurtel ettevõtetel, on kestlikkuse seisukohast oluline ja isegi otsustav roll, kuna kaupade ja teenuste tootmise vahendid mõjutavad oluliselt keskkonda ja inimõigusi käsitlevaid põhimõtteid.

Oleme läbirääkimiste käigus korduvalt väljendanud seisukohta, et direktiivi eesmärkide saavutamise eeltingimuseks on selged ja teostatavad hoolsuskohustused. Oleme jätkuvalt mures, et õiguslikult ebaselgete sätete kohaldamine võib tekitada liigset halduskoormust nii liikmesriikide kui ka ettevõtjate jaoks ning vähendada nende konkurentsivõimet. Nimelt jääb lõppteksti kitsamale kohaldamisalale vaatamata suur hulk väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid tegevusahela kaudu kaudselt hõlmatuks direktiivist tulenevate kohustustega.

Täpsemalt tekitab direktiivi lisa loogika endiselt küsimusi selle kohta, kuidas sõnastada liikmesriigi õiguses selged ja arusaadavad õiguslikud kohustused ning samal ajal saavutada ühtsed kohustused kogu Euroopa Liidus. Veel üks rakendamist puudutav muret tekitav aspekt on tsiviilvastutuse kohaldamine ebaselgete kohustuste rikkumise korral. Lisaks leiame, et tsiviilvastutust käsitlevasse sättesse õiguskaitse kättesaadavuse lisamine häirib põhjendamatult ja tarbetult liikmesriikide riigisisese õiguse kohaldamist. Ühtlasi võivad tõstatatud probleemid, sealhulgas ainuüksi ebaselged kohad, tõsiselt mõjutada direktiivi ülevõtmist liikmesriigi õigusesse.

Kokkuvõtteks ei ole vaatamata mitmele viimasele hetkel tehtud muudatustele lõplikus tekstis kõnealuseid mureküsimusi käsitletud ning seetõttu oleme jätkuvalt mures liikmesriikide ja ettevõtete jaoks tekkiva ebaproportsionaalse koormuse pärast. Samuti on oluline juhtida tähelepanu sellele, et nende viimasele hetkel tehtud muudatuste üle ei peetud nõuetekohaseid läbirääkimisi. Seetõttu kaldus direktiivi läbirääkimisprotsess kahjuks kõrvale parema õigusloome normidest ja me oleme mures, et sellest võib saada pretsedent tuleviku jaoks.

Eespool kirjeldatud silmas pidades ei saa Eesti, Leedu ja Slovakkia kahjuks lõplikku teksti heaks kiita ja hoiduvad hääletamisest.“

UNGARI AVALDUS

„Ungari tunnustab ja edendab naiste ja meeste võrdõiguslikkust kooskõlas Ungari põhiseaduse, Euroopa Liidu esmaste õigusaktide, põhimõtete ja väärtuste ning rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustuste ja põhimõtetega. Naiste ja meeste võrdõiguslikkus on Euroopa Liidu aluslepingutes sätestatud põhiväärtus. Kooskõlas nende ja oma riigisiseste õigusaktidega tõlgendab Ungari, et sooline võrdõiguslikkus pakub naistele ja meestele võrdseid väljavaateid ja võimalusi. Kooskõlas nende ja oma riigisiseste õigusaktidega tõlgendab Ungari Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis, mis käsitleb äriühingute kestlikkusalast hoolsuskohustust ning millega muudetakse direktiivi (EL) 2019/1937 ja määrust (EL) 2023/2859, ingliskeelset terminit „gender“ samamoodi nagu terminit „sex“ ning ingliskeelset terminit „gender equality“ („sooline võrdõiguslikkus“) kui naistele ja meestele võrdsete väljavaadete ja võimaluste pakkumist.“

A-punkti 2 juurde: **Schengeni piirieskirju käsitleva määruse (EL) 2016/399 muutmine**
Seadusandliku akti vastuvõtmine

HISPAANIA AVALDUS

„Schengeni ala on Euroopa Liidu integratsiooniprotsessi üks käegakatsutavamaid tulemusi ning seega üks liidu nähtavamaid ja põhjapanevamaid väärtusi, ka meie kodanike arvates. Seetõttu leiab Hispaania, et kõik Schengeni piirieskirjade muudatused peavad olema proportsionaalsed, et säilitada Schengeni ala põhiõlemus ja tagada Schengeni *acquis*’ terviklikkus.

Schengeni piirieskirjade reform on endiselt keskse tähtsusega, et ühisel sisepiirideta alal oleks tagatud vajalikud meetmed ja vahendid liikumisvabaduse säilitamiseks, tagades samal ajal ühise ala turvalisuse.

Sellega seoses on Hispaania korduvalt väljendanud muret ettepaneku mõne põhisätte pärast ja väljendanud neile vastuseisu.

Põhjus on esiteks sisepiirikontrolli taaskehtestamise võimaluste suurenemine ja kõnealuse meetme kestus. Vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtete järgimine ei tähenda ainult sisepiirikontrolli kaotamise täpse kuupäeva kindlaksmääramist. Nagu Euroopa Liidu Kohus on korduvalt märkinud, tähendab see eelkõige selle tagamist, et ei seata ohtu isikute vaba liikumise põhimõtet, ning ühist reageerimist avalikku korda või sisejulgeolekut tõsiselt mõjutavatele olukordadele. Hispaania leiab, et muudatustega ette nähtud sisepiirikontrolli pikendamise tähtajad on kestuse poolest ebaproportsionaalsed ning need mõjutavad negatiivselt Schengeni ala normaalset toimimist ja liikmesriikide vastastikust usaldust.

Teiseks leiab Hispaania, et piirialadel kinni peetud isikute üleandmise menetlus (artikkel 23a) on mõeldud selleks, et vältida sisepiiridel kontrolli taaskehtestamise vajadust. Seetõttu leiab Hispaania seoses artikli 23a lõikega 5, et üleandmismenetlus on võimalik ainult juhtudel, kui kontrolli sisepiiridel ei ole taaskehtestatud. Otsust, et see menetlus on sisepiirikontrolli taaskehtestamise alternatiiv, mitte seda täiendav meede, ei tohiks teha kahepoolset. See peaks olema hoopis osa ühisest arusaamast ja ühtsest rakendamisest kogu ELis ning rajanema põhimõttel, et sisepiirikontrolli ajutine taaskehtestamine peaks olema erakorraline meede ja seda tuleks kasutada üksnes viimase abinõuna. Eeltoodut arvesse võttes ei saa Hispaania nõustuda sellise menetluse kasutamise kahepoolse koostöö raames juhtudel, kui sisepiirikontroll on taaskehtestatud. Lisaks tuleb seda üleandmismenetlust käsitada ühena paljudest alternatiivsetest meetmetest, mis on liikmesriikide käsutuses vastastikuse koostöö parandamiseks. Seega ei saa see mingil juhul olla eeltingimus selleks, et liikmesriik kaotaks sisepiirikontrolli, ning see peab alati põhinema mõlema asjaomase liikmesriigi vastastikusel nõusolekul. Lõpetuseks leiab Hispaania, et muudatustega ei nähta ette vajalikke kaitsemeetmeid, et üleandmismenetlust saaks kohaldada saatjata alaealiste suhtes.

Hispaania tuletab meelde, et kõnealuse määruse kohaldamine ja tõlgendamine peab olema kooskõlas aluslepingute ja Euroopa Liidu Kohtu väljakujunenud kohtupraktikaga, mille eriti ilmekad näited on hiljutised, 2022. ja 2023. aasta kohtuotsused.

Hispaania hoidub seetõttu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (millega muudetakse määrust (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju) suhtes kokkuleppele jõudmise kinnitamise üle hääletamisest.“

SLOVEENIA AVALDUS

„Sloveenia Vabariik tunnistab vajadust muuta määrust (EL) 2016/399, et suurendada Schengeni ala vastupanuvõimet ning kohandada kehtivaid norme vastavalt uutele ja arenevatele väljakutsetele. Me hindame kõrgelt eesistujariikide Hispaania ja Belgia jõupingutusi selleks, et saavutada poliitiline kokkulepe Euroopa Parlamendiga, eelkõige seoses kavandatavate meetmetega ELi välispiiridel. Leiame siiski, et lõplik kompromisstekst (dok ST 6331/24) ei anna vajalikku või piisavat kindlust, et piirikontrolli ajutist taaskehtestamist käsitlevad normid aitavad ka tegelikult parandada Schengeni ala praegust olukorda ja seeläbi meie ühise ala terviklikkust.

Sloveenia peab tervitatavaks asjaolu, et esialgne kokkulepe sisepiirikontrolli (ühepoolse) ajutise taaskehtestamise ja pikendamise üldise raamistiku kohta sisaldab teatavaid olulisi kaitsemeetmeid, mille eesmärk on tagada, et see jääb tõesti erakorraliseks meetmeks, mis on proportsionaalne tuvastatud tõsise ohuga ja mida kasutatakse viimase abinõuna. Kompromissi vaimus ei olnud me vastu ka sellele, et sisepiirikontrolli taaskehtestamise võimaliku põhjusena lisatakse kolmandate riikide kodanike ulatuslikust ebaseaduslikust liikumisest tulenev tõsine oht avalikule korrale või sisejulgeolekule. Sloveenia on aga arvamusel, et kõnealune raamistik võiks olla ambitsioonikam ja tagada Schengeni ala kindlama juhtimise, kaasates menetlusse ka ELi nõukogu, sest see võiks suurendada liikmesriikide vastastikust usaldust.

On küll positiivne, et sisepiirikontrolli ühepoolsele taaskehtestamisele on seatud maksimaalsed tähtajad (proгноositavatel juhtudel), kuid Sloveenia jääb siiski arvamusele, et maksimaalne võimalik kolmeaastane kestus on liiga pikk. Meie arvates on kaks aastat piisavalt pikk ajavahemik, et kontrolli taaskehtestamise kaasa toonud tõsise ohuga tõhusalt tegeleda, kasutades alternatiivseid meetmeid, sealhulgas uue määrusega kehtestatud või täiustatud meetmeid, ning tõhustades naaberliikmesriikide vahelist politseikoostööd. Kuigi esialgses kokkuleppes võetakse arvesse Euroopa Liidu Kohtu 26. aprilli 2022. aasta otsust liidetud kohtuasjades C-368/20 ja C-369/20, mille kohaselt ei saa seesama tõsine oht olla aluseks meetme pikendamisele kauemaks kui kolmeks aastaks, oleme jätkuvalt mures peamiselt selle pärast, et puuduvad piisavad tagatised, et pikaks ajaks kehtestatud sisepiirikontroll – olukord, millega me praegu silmitsi seisame – tulevikus järkjärgult täielikult kaotataks või ära hoitaks (pigem võib see jätkuda, ehkki võimalusega meede mõneks ajaks peatada).

Eeltoodut arvesse võttes hoidub Sloveenia Vabariik seega *Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepaneku (millega muudetakse määrust (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju)* suhtes kokkuleppele jõudmiseks esitatud lõpliku kompromissteksti üle hääletamisest.“

KOMISJONI AVALDUS

„Schengeni piirieskirjade artiklis 23a ja XII lisas on sätestatud piirialadel kinni peetud riigis ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike üleandmise kord liikmesriikide vahel. Nende sätetega kehtestatakse ka sellise üleandmismenetluse kord, mida liikmesriigid võivad kahepoolse koostöö raames vabatahtlikkuse alusel kohaldada.

Järgides artiklis 23a sätestatud põhimõtteid ja tingimusi, võivad liikmesriigid kõnealuse kahepoolse koostöö raames ette näha, et teatavatel juhtudel võib sisepiirikontrolli taaskehtestamise ajal kasutada üleandmismenetlust, kui see on põhjendatud kohalike oludega ja riskianalüüsist lähtudes.

Kahepoolne koostööraamistik võiks sisaldada ka kokkuleppeid selle kohta, kuidas pädevad riiklikud asutused kaasatakse üleandmismenetluse eesmärgil piirialadel tehtavatesse kontrollidesse. Samuti võiks see hõlmata pädevate riiklike asutuste vahelise teabevahetuse korda, et kõiki asjaomaseid riiklikke asutusi hoitaks kursis kõnealuses raamistikus tehtavate kontrollidega, eelkõige juhul, kui nad ei ole selliste kontrollide ajal füüsiliselt kohal.“